

SAKSA

FRANKFURT a. M.

Euroopan sydän

Saksaa on täydellä syyllä kutsuttu Euroopan sydämeiksi — Saksaa, tuota muistorikasta, tuhatvuotisella traditsionilla ja ihasuttavilla maisemilla siunattua, monista kauneista kaupungeistaan kuuluisaa maata, kaupungeista, joiden rakennukset ovat menneiden vuosisatojen suuruuden todisteina, mutta joissa nykyajan uupumaton elämä mahtavasti tykkii. Saksa on 20-vuosisadan edistyneimpiä maita. Uudenaikaiset kuljetusneuvot, jotka ovat maailman parhaimpia, ylläpitävät liikennettä. Hienot junat, m. m. kuuluisa Rheingold-pikajuna, kiitävät kaikille suunnille yli maan. Vuorien huippuja kaunistavien linnojen yläpuolella jyrisee voittoisana lentäen teräksinen jättiläislintu, jolla uudenaikainen ihminen on anastanut ilmakehän omakseen. Ikivanhoilla kaupunginporteilla seisovat nykyajan liikennepoliisit ohjaamassa eteenpäintunkeutuvaa autojen ja vaunujen tulvaa pitkin samoja katuja, missä kerran uljaiden ritarien joukkueet ratsastivat. Bodensee-järveltä, jonka rannoilla vielä nytkin paalurakennuksien ja maakuoppa-asuntojen jäännökset muistuttavat sivistyksen alkuaikoja — on Zeppeliini lentänyt rohkeimmalle retkelle yli valtamerien maapallon ympäri. Düsseldorfin alueella, jossa nykyään taiteen ja suurteollisuuden kehitys on kohonnut korkeimmilleen, sijaitsee Neanderthalin laakso, vanhimman ihmis-pääkallon löytöpaikka. Kaikkialla Saksanmaassa entisyys ja nykyaika elävät rinnakkain, kummallekin on jäänyt ja annettu tilaa säilymiseen ja kehittymiseen. Saksaan matkustajalla on riittävästi valinnan varaa entisen ja nykyisen välillä.

TERVETULOA SAKSAAN!

Millä tavoin tulen Saksaan? Euroopan jokaisen sataman

kautta pääsee Saksaan. Kaikista Euroopan valtioista on mainioita pikajunayhteyksiä Saksaan, useimmiten suora junayhteys. Lukuisia höyrylaivayhteyksiä on merentakaisista maista Bremeniin ja Hampuriin, Saksan suurimpiin merikaupunkeihin. Pohjoismaiden sekä Wälimeren satamilla on suoranaiset höyrylaivayhteydet Saksaan. Sanalla sanoen: kaikki Euroopan tiet johtavat Saksaan.

SCHLOSS NEUSCHWANSTEIN
(Neuschwansteinin linna lähellä Füssenä)

Kauniit Saksan kaupungit

Saksa on kuuluisa monista kauneista kaupungeistaan. Berliini, valtion pääkaupunki, on Euroopan mantereen suurin kaupunki. Taidekaupunki München on Etelä-Saksan pääkaupunki. Pohjanmeren rannikolla sijaitsevat Hamburg ja Bremen, maailmansatamat. Saksan länsiosassa on uhkea määrä merkittäviä suurkaupunkeja: Düsseldorf, taiteen ja teollisuuden kaupunki; Köln, kuuluisa mitä kauneimmasta tuomiokirkostaan; Frankfurt, Göthen kaupunki ja kansainvälisten finanssi— ja kaupanhankkeitten keskus; sitten Etelä—Saksan valtioiden, Baden'in ja Württemberg'in pääkaupungit, Karlsruhe ja Stuttgart. Leikkikalukaupunki Nürnberg, kuuluisan taidemaalarin Dürerin syntymäkaupunki, nauttii maailmanmainetta. Saksilla on kaksoistähtensä: Leipzig ja Dresden. Miten paljon romantiikkaa, miten paljon kauneutta onkaan varsinkin pienemmissä kaupungeissa huomattavissa. Tässä mainittakoon: historiallinen Goslar Harz'issa, runoilijakaupunki Weimar; Rothenburg, kaunein ja parhaiten säilynyt kaupunki keskialjalta; Meissen, Albrechtinlinnan ja jaloporsliinin kuuluisa kaupunki; Rokoko-kaupunki Würzburg, kultainen Mainz, Münster ja Osnabrück keskiaikaisine rakennuksineen ja monet muut, kaikki näke:nisen arvoisia, kaikki valmiina kutsumaan kävijää sydämelisesti tervetulleeksi.

Saksan maisema

Huomattavaa on Saksan maiseman vaihtelevaisuus. Täällä virtaa Rhein, kuuluisin maailman kaikista joista, tuo runoilijoiden ylistämä joki, satujen ympäröimine laaksoineen ja linnoineen. Pohjoisessa kuullaan toisella puolen Pohjanmeren, toisella puolen Itämeren mahtava ääni ja etelässä hohtaa Alppien huipuilla ikuinen lumi. Kultamaa on matkailijalle Saksan keskivuoristo aaltomaisine ylätasankoineen, joita laaksot jyrkästi ja särmikkäästi leikkaavat. Alpit, keskivuoristo, alankomaa: se on kolmisointu, joka hallitsee Saksan maiden sinfoniaa. Ihanat luonnonteokset ja suuren kulttuurin komeat muistomerkit rinnakkain koristavat Saksan sydäntä ikäänkuin kallisarvoiseen museoon koottuina — muodostaen matkailijoille aarrekkammion.

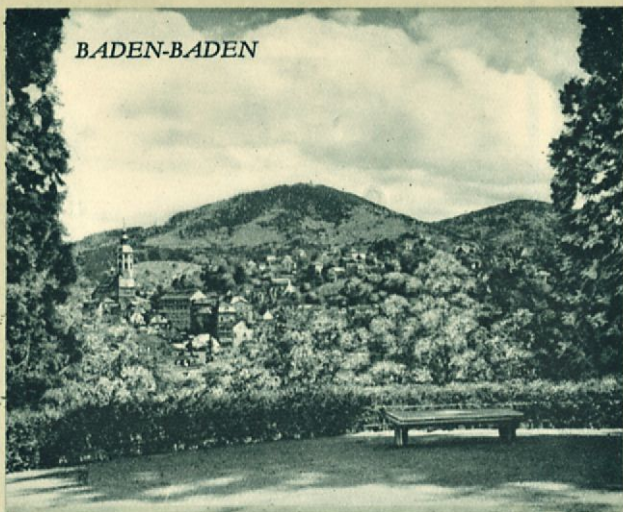
Saksan kylpylät ja parantolat Saksan terveyskylpylät

kuvastavat sen maan moninaisuutta, joka ulottuu Pohjanmerestä ja Itämerestä Alppeihin saakka, käsittäen melkein kaikki Keski-Euroopan ilmaston mahdollisuudet. Maiseman vaihtelevaisuutta vastaa se elämän mahdollisuuksien moninaisuus, jota Saksan parantolat tarjoavat. Pohjanmeren ja Itämeren kylpylöiden leveät hiekkarannat, Beyerin vuorien ja Schwarzwald'in kuusimetsät, monien Keski-Saksan kylpylöiden ihmeelliset puistot, reiniläisten parantolain ihana ja loistava ympäristö, Harz'in, Thüringen'in ja Schlesian vuorimetsät antavat jokaiselle virkistystä etsivälle mahdollisuuden vapaaseen levon nauttimiseen juuri siinä paikassa, joka paraiten tukee lääkärin antamia määräyksiä.

Kauppa ja teollisuus Monen Saksan teollisuuslaitoksen nimi on yleisesti tunnettu

koko maailmassa. Muun muassa Krupp-tehtaat Essen'issä, Siemens-Halske- ja Schuckert-tehtaat ja Yleinen Sähköyhtiö (Allgemeine Electricitätsgesellschaft (A. E. G.) Berliinissä — nämä ovat elektrotekniikan alalla johtavassa asemassa — sekä Saksan kone-, kemikalia-, kali- ja väriteollisuuden tehtaat, ennen kaikkea koko maailmassa tunnettu I. G.-väriteollisuus. Ruhr-alue, johon m. m. Duisburg'in, Essen'in, Dortmund'in ja Bochum'in kaupungit kuuluvat, on todellinen jättiläispaja. Keski-Saksaan on syntynyt suuren suuri uusi teollisuuskeskus. Pienetkin kaupungit, kuten Solingen, Remscheid, Suhl, Plauen, silkkipaikka Krefeld, kutomateollisuus-kaupungit Elberfeld-Barmen ovat koko maailman liikemiehille tuttuja. Voittamattomalla Saksan optillisella teollisuudella on pääpaikkansa Jenassa, Braunschweigissä ja Rathenowissa. Porsliinitaiteen keskuksia ovat Berlin, Meissen, München ja Selb. Landeshutista ja Bielefeldistä maailma tilaa parhaimmat liinatarvaransa; Chemnitz, Aachen ja Leipzig ovat ensimmäisiä kutomateollisuuskaupunkeja, ja historiallinen Nürnberg on leikkikalikaupungiksi kuin luotu.

Saksan taide ja museot

Taidetta harrastaville ja kauneuden ystäville ovat Saksan lukuisat museot ja galleriat oivallisine hyvinjärjestettyine kokoelmineen jaloimman nautinnon lähteenä. Berlinin museot, Münchenin vanha ja Uusi Pinakoteekki (taulusto), Dresdenin Galleria verrattomine Sixtiniläisine Madonnineen, Kasselin taulukoelma, Nürnbergin, Frankfurt a. M.:in, Kölnin, Düsseldorfin, Hampurin museot, nämä kaikki sekä monet muut ovat niitä laitoksia, joissa jokaisen taiteenystävän tulee käydä voidakseen väittää olevansa tutustunut kaikkien taideaikakausien parhaimpiin teoksiin.

Vrt. myös R.D.V:n julkaisema taidekirja "Germany, all about artists and art", First Series (Old Art), ja Second Series (Modern Art).

Suuret järjestelyt Saksassa

Suuruus johtuu sen monipuolisuudessa. Matkustaja kohtaa Saksassa luonnonihania maisemia vaihtelevassa runsmudessa, jota tuskin tapaa missään muussa maassa, ja hän saa monien vuosisatojen vanhan kulttuurin aarteista niin moninaisia elvykkeitä, että niitä tuskin missään muualla yhtä runsaasti tarjoutuu. Sen lisäksi on hänellä tilaisuus kaupunkien, kylpylöiden ja parantolain vuosittain varsinkin kesäkuukausina — järjestämissä erikoisissa taiteellisissa ja tieteellisissä tai urheilu-esityksissä ihmetellä parhaimpia kykyjä. Laajasta ohjelmasta, joka vuosittain on muodostunut jonkinlaiseksi traditioksi, mainittakoon Rothenburg'in, Dinkelsbühl'in, ja Nördlingen'in juhlat, historiallisine juhlanäytännöineen, kaupunginvalaistuksineen y. m., muistojuhla-näytännöt Bayreuthissa, Wagner- ja Mozart-juhlanäytännöt Münchenissä, musiikkijuhlat Baden-Badenissa, Bonnissa, Duisburgissa, Leipzigin, Wiesbadenissa, juhlanäytännöt Berliinissä, Heidelbergissa, Wiesbadenissa, Baden-Badenissa, Zoppotissa, karsimysnäytännöt v. 1930 Oberammergauissa, rokokojuhlanäytännöt Schwetzingenissä j. n. e. Mitä tärkeimpiä ovat myöskin Leipzigin, Berliinin, Dresdenin, Breslaun, Frankfurt a. M.:in, Kölnin, Königsbergin, Münchenin ja Stuttgartin näyttelyt ja messut. Lukuisat ovat tieteelliset kongressit ja kokoukset (Yliopisto- ja korkeakoulukurssit y. m.).

RAUTATIELIIKENNE

Junaliikenne on Saksan rautateillä turvallista, mukavaa ja täsmällistä. Nopeakulkuisia junia (loisto-, [Luxus] F. F. D., F. D., D- ja E-junia), on kaikilla tärkeillä linjoilla, tehden mahdolliseksi mitä nopeimman kuljetuksen lyhyellä ajalla. Kulkunopeus on pitkällä matkoillakin sangen edullista ja siinä suhteessa ovat Saksan rautatiet Euroopan ja Amerikan parhaimpiin ratoihin verrattavissa.

Mukavimmat junat ovat D-junat, s. o.

mainiosti laitettujen läpimenevien vaunujen muodostamat pikajunat, jotka kulkevat suuria linjoja. Berliinistä lähtee esim. päivittäin yli 60 D-junaa kaikille suunnille, ja yhtä monta saapuu Berliiniin. **D-junat** ovat liikennetauluilla ja kulkuvuoroluetteloissa D:llä merkityt. Useimmissa on kolme vaunuluokkaa: I luokka, jossa on neljä topattua istuinta joka osastossa, II luokka, jossa on kuusi topattua istuinta ja III luokka, jossa on kahdeksan istuinta mukavilla puupenkeillä. Muutamissa junissa, joiden merkitys suurelle läpikulkuliikenteelle on toisarvoinen, on, niinkuin kaikissa muissa junissa, vain II ja III luokka. Edellämainituissa **FD-junissa**, jotka kulkevat erikoisen nopeasti viivähdyksiä mahdollisimman suuressa määrin supistettaessa, on vain kaksi ensimmäistä vaunuluokkaa. Niiden joukkoon luetaan salonki-ravintolavaunujen muodostamat **FFD-junat**, joista tällä hetkellä ensimmäinen pari, »**Rheingold**»-juna, kulkee linjaa Hollanti—Köln—Sveitsi. Läpimenevät junat ja vaunut yhdistävät, kulkien yöllä ja päivällä, Berliinin ja tärkeimmät liikennekeskukset.

Loistojunat (Luxuszüge), joiden vaunut omistaa Kansainvälinen Makuuvaunuyhtiö, ovat etupäässä tarkoitetut kansainvälistä liikennettä varten; niihin kuuluvat Itämaiden expressi (Orient-Express) Ostende—Wien-expressi, Karlsbad-expressi ja pohjois-expressi (Nordexpress). Näiden ohella on vielä **pikajunia** (Eilzüge), se on lisämaksuvelvollisia, nopeakulkuisia henkilöjunia, joissa on II ja III vaunuluokka, ja **henkilöjunia**.

(Personenzüge); viimeksimainitut etupäässä ylläpitävät ammatillista ja paikallista liikennettä. Berliinillä ja Hampurilla on sitä paitsi kaupunkirautatie-, kierto— ja ympäristö—liikenne halpoine maksuineen.

Ravintolavaunut Suurissa D-junissa on päivällä ravintolavaunu, jota hoitaa »**Mitropa**» Ravintolavaunussa, jonka käyttäminen on kaikille junan matkustajille vapaa, tarjotaan ruokaa ja juomia valinnan mukaan. Päiväliseksi ja illalliseksi annetaan maksutta paikkalippuja ennen matkan alkua (tavallisesti vähää ennen junan lähtöä).

Makuuvaunut Yöllä kulkevilla D-junissa (ja muutamissa henkilöjunissa) on useita makuuvaunuja, joita ennen kaikkia **Mitropa**, pienemmässä määrin Kansainvälinen makuuvaunuyhtiö ylläpitää. Niiden käyttämistä varten vaaditaan erikoisia **makuulippuja**. I luokan osastoissa on Mitropan makuu-vaunuissa vain yksi makuupaikka, II luokan makuu-vaunuissa kaksi toinen toisensa päälle järjestettyä vuodetta, ja III luokan osastoissa kolme samoin järjestettyä makuupaikkaa.

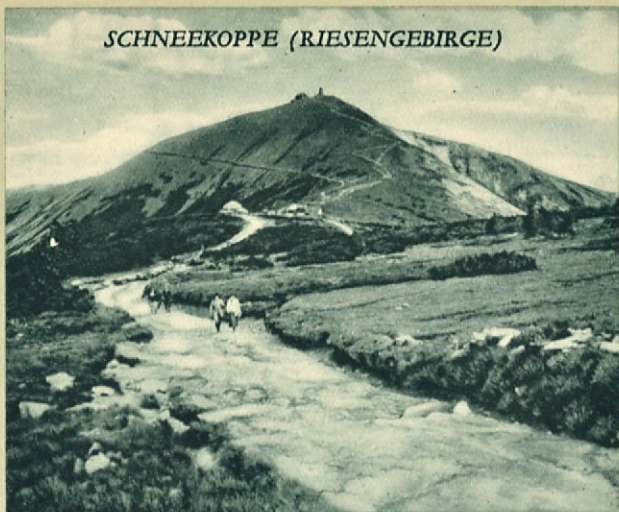
Kulkumaksut Henkilökulkumaksut lasketaan kilometriyksikön mukaan. Kilometrimaksu on

I luokassa	11,2 Pfennig
II luokassa	5,6 Pfennig
III luokassa	3,7 Pfennig.

Nopeakulkuisissa junissa lasketaan **lisämaksu**. **F. D. junia** käytettäessä kannetaan tariffinmukaisen pikajuna-kulkumaksun ohella **erikoislisämaksuna** 4 RM. I ja II luokassa, ja **FFD-junia** käytettäessä vieläkin toinen, 4 RM. suuruinen **erikois-**lisämaksu I ja II luokassa. **Paikkalipuista** kannetaan pieni maksu: I luokka 2 RM., II luokka 1 RM., III luokka 0,50 RM. **Makuuliput** kotimaisella Mitropa linjalla maksavat 26 RM. I luokassa, 13 RM. II luokassa ja III luokassa 6,50 RM.

(Jos makuupaikkaliput ostetaan ennakolta, on maksettava 10% korotus. Sen lisäksi maksetaan määrätty palvelusraha, joka I luokan makuulipuista on 2 Mk., II luokassa 1 Mk. ja III luokassa 0,25 Mk.)

SCHNEEKOPPE (RIESENGBIRGE)

Matkatavarain- ja passientarkastus ^{D-}junia

käyttävien matkustajien matkatavarain- ja passintarkastus toimittetaan joko rajaasemalla seisovassa junassa tahi junan kulkiessa rajan läheisyydessä. Samoin menetellään myöskin osaksi läpikulkuliikennettä ylläpitävissä junissa. Sellaisissa tapauksissa matkustajien, jotka eivät ole ilmoittaneet isoa pakaasia, ei tarvitse poistua vau-nustaan. Niin sanottu »iso pakaasi» (großes Gepäck), joka kuljete-taan tavaravaunussa, tarkastetaan joko rajaasemalla tavaravaunun luona taikka asemarakennuksessa, ellei sitä tullitusta varten siirretä määräaseman tullihuoneelle. Joka tapauksessa täytyy matkustajan kuitenkin olla henkilökohtaisesti läsnä tarkastusta toimitettaessa; ainoastaan makuuvaunumatkustajien tarkastuksen voi junailija eri-koistapauksissa ottaa valvoakseen.

AUTOLIKENNE

Autolinjoja Yli koko Saksan on lukuisia, säännöllisiä linja-auto-yhteyksiä, joita ylläpitävät mukavat auto-bussit. **Valtion posti** (die Reichspost) ylläpitää nim. 2000 sellais-ta linjaa. Harzissa, Thüringissä, Rheinlandissa, Schwarzwaldissa, Bayerissa, Schlesian vuoristossa, Pohjanmeren kylpylöiden läheisyy-dessä sekä muuallakin on tiheä verkko auto-linjoja, jotka yhtyvät rautatieliikenteeseen. Myöskin Saksan Valtionrautatieteyhtiö (Deut-sche Reichsbahngesellschaft) ylläpitää auto-linjoja matkustaja-liikennettä ja tavarainkuljetusta varten (Tilanne: 1p. kesäk. 1929: 100 linjaa, matkojen pituuden ollessa 2622 km).

Auto-kiertoretkiä Kaikissa kaupungeissa, joilla on jonkinlaista merkitystä ulkomaista matkailijaliikennettä varten, tarjoavat auto-kiertoretket uusine vaunuineen mukavan tilaisuuden käydä katsomassa paikkakun-nan ja ympäristön nähtävyyksiä. Opastus on kokeneiden, kieli-taitoisten oppaitten käsissä.

Yksityis auto-liikenne

Saksa on tiheään maantieverkon risteilemä, joka suurimmaksi osaksi soveltuu autoliikenteelle, varsinkin kun tehdään kaikki saadakse ne kuntoon, joka vastaa nykyajan tientekojä liikenneteknillisiä vaatimuksia. Käyttöainetta ja öljyä on saatavissa melkein kaikilla paikkakunnilla, ja säiliö- (bensiini-) asemat ovat tehdyt niin silmäänpistäviksi, että ne helposti löytää. Autoklubien (Automobilclub von Deutschland, Berlin, Allgemeiner Deutscher Automobilclub, Münchenissä; Deutscher Automobil-Club ja Deutscher Touring-Club Berliinissä) toimesta ovat kadut merkityt mallikelpoisesti tienviitoilla, varoitustauluilla y. m.; sen lisäksi on näillä klubeilla kaikissa suurissa kaupungeissa omat toimistonsa, jotka kernaasti antavat kaikille autoilijoille **tietoja** sekä auttavat heitä neuvoin ja toimin. A. D. A. C. (Saksan yleinen autoklubi) Gau (Piiri) I, Berlin, on sitä paitsi perustanut **autoluotsipalveluksen**, joka varmasti saattaa vieraat autoilijat pääkaupungin läpi.

YLEISIÄ OHJEITA MATKUSTAJILLE

Passit 15 vuotta vanhempien kansalaisten on rajan-yli-men-täessä laillistauduttava passilla. Jokaisen **ulkomaalaisen matkustajan etua silmällä pitäen suositellaan, Sak-sassa oleskelun aikana aina kantamaan passia mukanaan.** 15 vuotta vanhemmilla ulkomaalaisilla täytyy sen lisäksi sekä tulles-saan että lähtiessään olla **viseeraus** (tarkastus) merkintö, n. s. **Sichtvermerk**, ellei viseerausvelvollisuutta ole heidän koti-maansa ja Saksan välillä poistettu. Seuraavien maiden kansalaiset **eivät enää tarvitse viseerausmerkintöä** (tilanne 1 jouluk 1929): Alankomaat, Cuba, Danzig, Dominikaanilais-tasavalta, Ecuador Espanja, Esti, Haiti, Islanti, Italia, Itävallat, Jaappani, Jugoslavia, Latvia, Lichtenstein, Luxemburg, Nikaraagua, Norja, Panama, Portugaali, Ruotsi, Salvador, Siam, Suomi, Suur-Britannia (Brittiläis-Intiaa, Intian Synnyynnäis-valtioita ja Naurua [Marshall-saaria, Tyyntä-merta], mandaatti-alueita Palestiinaa, Transjordaniaa ja Tanganyikaa lukuun ottamatta) Tanska, Sveitsi, Tsekkoslovakia ja Uruguay.

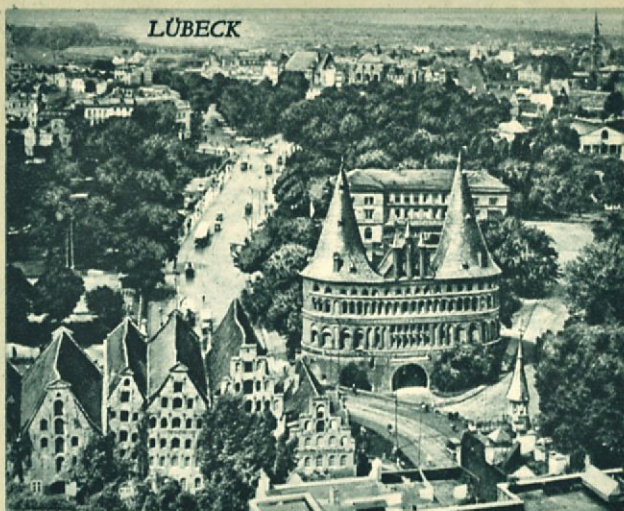

Viscerausmerkinnöt annetaan ulkomailla Saksan diplomaattisten ja virallisten konsuliedustuksien ja siihen valtuutettujen vaalikonsulaattien, kotimaassa kotimaisten visceraus-viranomaisten kautta. (poliisipäällystöt, piirivirastot (Bezirksämter), läänivirastot (Landratsämter) j. n. e. Amerikan Yhdysvaltojen kansalaisille annetaan Saksaan-matkustamista varten, ellei ole kysymys pitkästä siirtymisestä, yhden vuoden ajaksi kelpaava oleskelu-viscerausmerkintö (Dauersichtvermerk) **ilmaiseksi**. Niinikään saavat ne Meksikon kansalaiset, jotka eivät pitemmäksi aikaa aio siirtyä Saksaan, vaadittavat saksalaiset visceraus-merkinnöt **ilmaiseksi**. Egyptin, Ranskan, Unkarin, Puolan, Venäjän ja Kreikan kansalaisille ovat viscerausmerkintömaksut tuntuvasti alennetut. Tämä alennus kuitenkin koskee vain Saksan ulkomailla olevien edustuksien antamia viscerausmerkintöjä.

Majoitus Kaupungeissa, parantoloissa ja tärkeimmissä kesävirikistyspaikoissa tarjoavat lukuisat uudenlaiset ja hyvin järjestetyt hotellit ja täysihoitolat vieraalle majoitusta tavallisine kansainvälisine mukavuuksineen. Varsinaisen matkakauden aikana (kesäkuu — elokuu) olisi hyvissä ajoissa ennakolta huoneita tilattava. Hotelleihin tavallisesti yhtyy ravintolaliike. Useiden parantoloiden hotelleissa tarjotaan myöskin hoitoa (kylpyjä). Majoitus- ja elintarvehinnat ovat Saksan hotelleissa ja täysihoitoloissa eri seuduilla ja paikkakunnilla, hotellin tai täysihoitolan arvon ja laadun mukaan, erilaisia. Kohtuullisilla vaatimuksilla voi hyvissä, siisteissä paikoissa saada huoneen sekä ravinnon 7 RM., mutta parantoloissa ja kylpylöissä on maksettava noin 8—13 RM., ja parhaimpien kylpylän aivan ensimmäisissä hotelleissa noin 14—25 RM. päivittäin. Jos vaatimukset ovat jotenkin keskinkertaiset, tullaan tavallisesti toimeen noin 12 RM päivässä huoneeseen ja täysihoitoon nähden. Kaikki muukalaisverot (asuntovero) ovat vuodesta 1925 saakka poistettut. Jos verrataan hotellimaksuja muitten maitten hotellihintoihin, ilmenee, että elämä saksalaisissa huoneissa ei missään tapauksessa ole kalliimpaa.

Missä juomarahaa varten lisämaksu on pantu laskuun, on liikaa antaa juomarahaa, ellei erikoisista palveluksista ja huomaavaisuudesta tahdo antaa erikoista korvausta. Lisämaksut palvelusrahaa (juomarahaa) varten vaihtelevat **hotelleissa** 10 ja 20% välillä. **Ravintoloissa** melkein kaikkialla maksetaan 10% palveluslisämaksua. Bayerissa on vapaa juomarahaa vielä osaksi tavallista.

Kaikissa isoissa hotelleissa on henkilökunta, joka hallitsee englantia, ranskaa ja muita kieliä. Kielitaitoiset porticerit (ovenvartijat) hankkivat rautatie-, höyrylaiva-, makuu- ja teatterilippuja, antavat tietoja y. m.

Kaupungeissa, parantoloissa ja kesävirikistyspaikoissa on käytettävänä myös lukuisia vieraskoteja (täysihoitoloita), niin ettei missään paikassa ole olemassa majoituksen puutetta.

Sarjassa Deutsche Verkehrsbücher

(Saksalaisia liikennekirjoja)

ovat ilmestyneet:

Nr. 1 Deutsches Reisemerkbuch / Nr. 2 Sommer in Deutschland /
Nr. 3 Berlin und Potsdam / Nr. 4 München und die Bayerischen
Alpen / Nr. 5 Der Harz / Nr. 6 Badnerland, Schwarzwald und
Bodensee / Nr. 7 Kassel, Hessen, Weserbergland / Nr. 8 Sachsen /
Nr. 9 Nürnberg und die Nordbayerischen Städte / Nr. 10 Der Rhein
und seine Seitentäler / Nr. 11 Württemberg, vom Schwarzwald und
Neckar bis zum Bodensee / Nr. 12 Im Flug über Deutschland /
Nr. 13 Winter in Deutschland / Nr. 14 Westfalen / Nr. 15 Deutsche
Bäder und Kurorte / Nr. 16 Die Pfalz / Nr. 17 Deutsche Hotels /
Nr. 18 Thüringen / Nr. 19 Am Main und Rhein / Nr. 20 Nordwest-
deutschland, die Hansestädte und Nordseebäder / Nr. 21 Mecklen-
burg / Nr. 22 Pommern und seine Ostseebäder / Nr. 23 Ostpreußen
Ennen pitkää ilmestyy: Nr. 24 Schlesia

(Kirjat annetaan ilmaiseksi).

Julkaisija:

Reichsbahnzentrale für den Deutschen Reiseverkehr

Berlin W 35, Potsdamer Privatstraße 121 B.

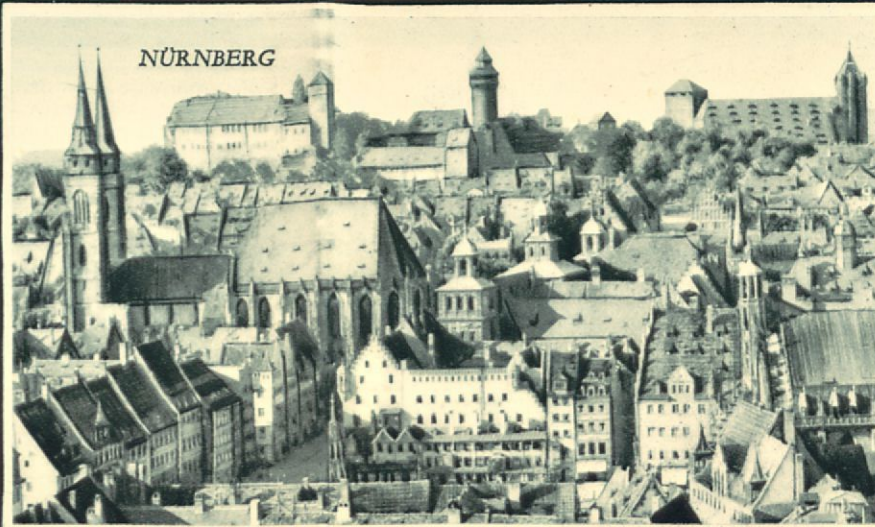
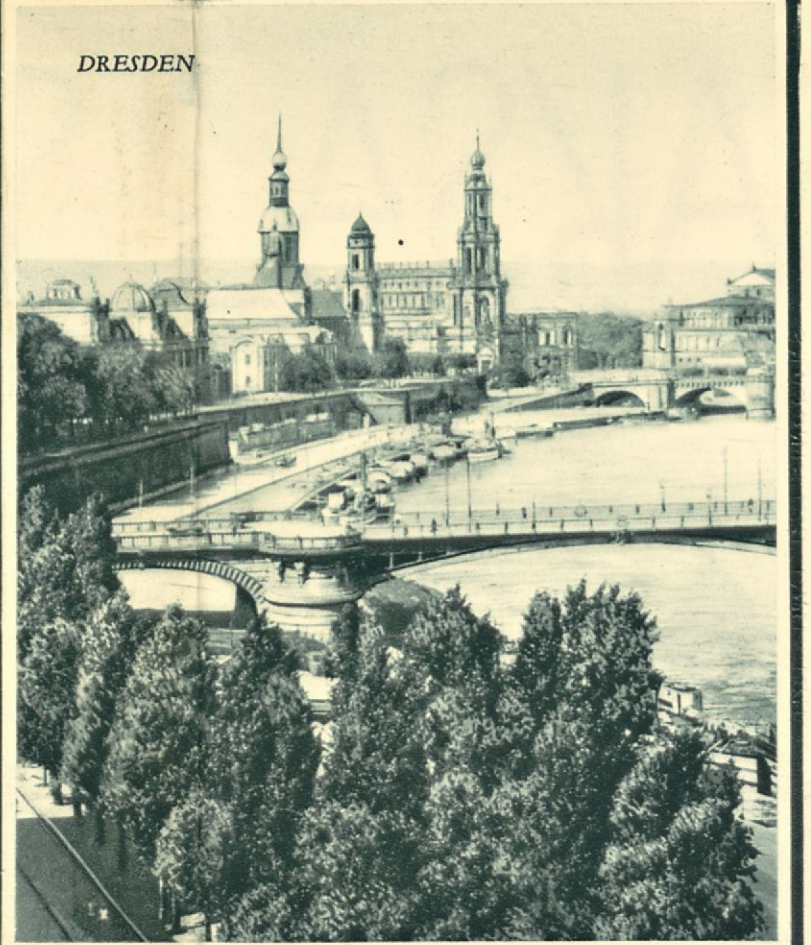
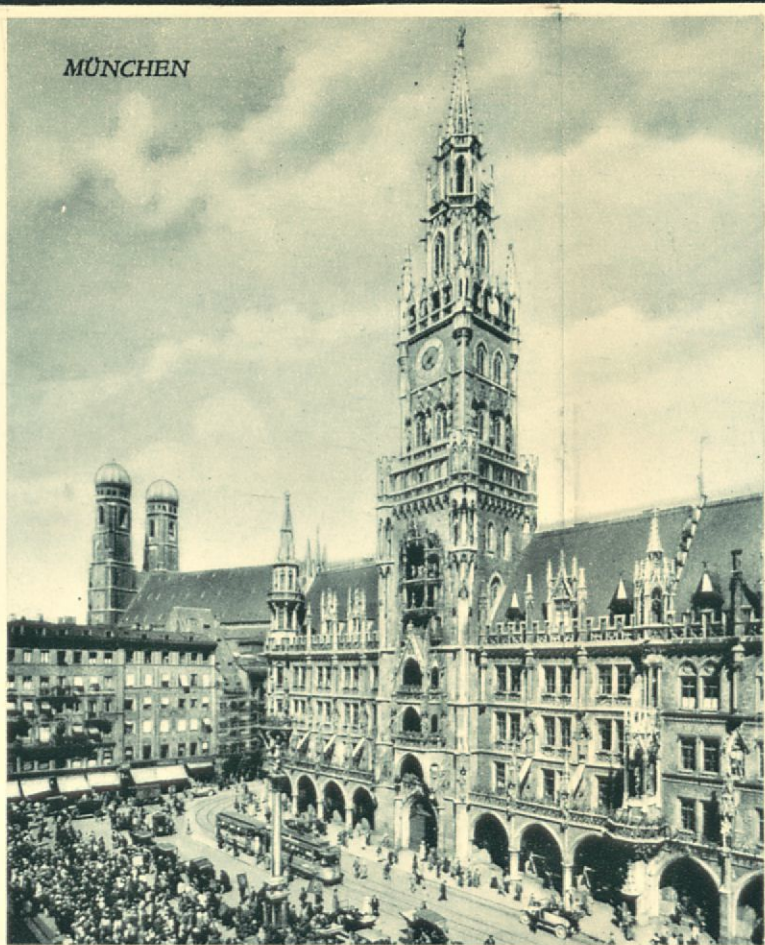
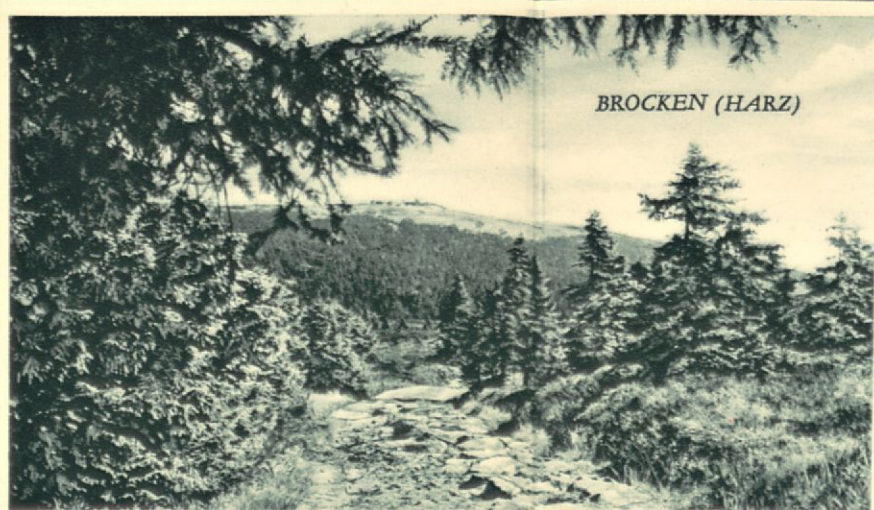
Edustaja Suomessa:

Saksalainen Kauppakamari Suomessa

Bulevardi 13, Helsinki.

W. BÜXENSTEIN, BERLIN

SAKSA

MATILMA
MATKATOIMISTO RESEBYRÅ
ALEX. K. & ALEX. G.
HELSINKI, HELSINGFORS

SAFOWITZ
HOFMEIER

HUUSKIN

HELSINGIN
YLIOPISTON
KIRJASTO